

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Garmacean Anatolie,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Garmacean
Valentina către Garmacean Anatolie privind recunoașterea dreptului pierdut la
spațiu locativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, prin care
s-a respins cererea lui Garmacean Anatolie privind repunerea în termenul de
declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 21 noiembrie 2003, Garmacean Valentina s-a adresat în instanța de
judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Garmacean Anatolie
privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiu locativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 decembrie 2003
cererea de chemare în judecată înaintată de Garmacean Valentina a fost admisă.

Nefiind de acord cu soluția instanței la 25 septembrie 2019, Garmacean
Anatolie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău
din 26 decembrie 2003, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei
instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă ca neîntemeiată
cererea înaintată de Garmacean Valentina privind recunoașterea dreptului pierdut
la spațiul locativ.

Totodată, apelantul a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019 s-a respins
cererea lui Garmacean Anatolie de repunere în termen de declarare a apelului și
s-a restituit apelul declarat din motiv că a fost depus în afara termenului legal.

La 26 decembrie 2019, Garmacean Anatolie a declarat recurs împotriva
încheierii din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea
acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în
instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare a indicat că, nu este de acord cu încheierea adoptată de Curtea de
Apel Chișinău, considerând-o ilegală.

Prin respingerea cererii de repunere în termen a apelului i s-a încălcat dreptul de acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției.

Despre posibilitatea de a ataca hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, din 26 decembrie 2003, a aflat abia la data de 17 septembrie 2019, atunci când a primit decizia nr.784s-845p/m din 14 august 2019 al Inspecției judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

La materialele dosarului nu există niciun indiciu că recurentul a cunoscut despre această posibilitate până la dată respectivă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 12 decembrie 2019.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 26 decembrie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

La 20 ianuarie 2019, instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, (f.d. 66), corespondența fiind remisă instanței cu mențiunea nereclamat (f.d.68).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Colegiul reține că, hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a fost pronunțată la 26 decembrie 2003.

Examinarea cauzei în fond a avut loc în lipsa pârâtului.

La 25 septembrie 2019, Garmacean Anatolie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, adică peste 15 ani și 9 luni de la adoptarea hotărârii.

Deci apelul a fost declarat cu omiterea termenului stabilit de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevede că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Alin. (3) a reglementează că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Respectiv, conform art.116 din Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, ce argumentează această cerere.

Astfel, la depunerea cererii urmează a fi respectate prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, conform căruia repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de

împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

La caz, instanța de recurs constată că, la 25 mai 2017 avocatul Belous Andrei acționând în interesele lui Garmacean Anatolie a depus o cerere la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana prin care a solicitat eliberarea copieii hotărârii Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 26 decembrie 2003.

Potrivit mențiunii acesta a primit copia hotărârii la 8 iunie 2017.

Prin urmare, în conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, în coroborare cu art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă termenul limită pentru depunerea apelului s-a împlinit la data de 10 iulie 2017.

În acest context, susținerile recurentului precum că a aflat despre hotărârea judecătorească din 26 decembrie 2003, 17 septembrie 2019, sunt neîntemeiate.

Or, potrivit deciziei Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii din 14 august 2019 cu privire la respingerea sesizării, Garmacean Anatolie la 16 iulie 2019 a expediat în adresa Consiliului Superior al Magistraturii o plângere privind dezacordul cu acțiunile judecătorului care a examinat acțiunea și și-a exprimat și dezacordul cu hotărârea emisă la 26 decembrie 2003.

Astfel că, la 16 iulie 2019, Garmacean Anatolie cunoștea despre hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 26 decembrie 2003.

Potrivit art. 6 § 1 din Convenție orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție.

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Or, dispozițiile art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează expres începerea curgerii termenului de contestare.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Deci, efectul principal al decăderii constă în pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul prescris de lege.

Potrivit jurisprudenței CtEDO dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (Stubblings și alții împotriva Regatului Unit pct. 51-52).

Astfel, corect a reținut instanța de apel că apelantul a omis termenul prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, iar soluția instanței de apel

privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Or, în cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Prin prisma art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Garmacean Anatolie, deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Garmacean Anatolie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Garmacean Valentina către Garmacean Anatolie privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiu locativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari